Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/10/2026 15:16
Sayı: E-120.07.03-1971614

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23697777
Konu : Soru Önergeleri (7/43582)

7/43582
GK 149

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.04.2026 tarihli ve 1846863 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Hasan KARAL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/43582 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/43582 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 052495C0-2C52-48DA-8A13-D97D89686E48 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr
Bilgi için:Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No:(312) 705 73 30

İstanbul Milletvekili Sayın **Hasan KARAL**'a Ait **7/43582** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız suç mağduru olması, suça sürüklenmesi, madde bağımlısı olması ve refakatsiz olmaları nedeniyle hakkında koruma ve bakım kararı verilen çocukların kurum bakımından faydalanmalarını ve bu süreçte eğitim ve sağlık durumlarına ilişkin takiplerinin yapılarak alanında uzman meslek elemanlarından psikososyal destek almalarını sağlamaktadır.

Suç mağduru çocuk, korunmaya ihtiyacı olan çocuk kavramının içinde yer almakta olup 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda korunma ihtiyacı olan çocuk *"bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuk"*

Adli süreçteki çocuk, "*Kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuğu,*" şeklinde tanımlanmıştır.

Adli süreçteki çocuk olması sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psikososyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır. Bu kuruluşlar, bahse konu çocukların olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travma ve/veya davranış bozukluklarını giderme amacıyla rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar geçici süre bakım ve korunmalarının sağlandığı, bu süreçte aile, yakın çevre ve toplum ile ilişkilerinin düzenlenmesine yönelik çalışmaların yürütüldüğü, kız ve erkek çocuklara yönelik ayrı ayrı yapılandırılan ev tipi sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Korunma ve bakım altında bulunan çocuklara ve ailelerine uygulanmak üzere Psikososyal Destek ve Müdahale Programı olan Anka Çocuk Destek Programı geliştirilerek uygulamaya konmuştur. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.

Ayrıca, adli süreçteki çocuk ve yüksek risk grubunda bulunan çocuklara yönelik olarak geliştirilen Güçlendirici Bakım Modeli ile çocukların rehabilitasyon süreçlerinin yalnızca Bakanlığımız hizmetleriyle sınırlı kalmadan; eğitim, sağlık, güvenlik, adalet, gençlik ve spor ile manevi destek alanlarını kapsayan çok disiplinli bir yaklaşımla yürütülmesi hedeflenmektedir. Güçlendirici Bakım Modeli; suça sürüklenen, madde kullanımı riski bulunan veya çoklu risk faktörlerine maruz kalan çocukların yalnızca korunma ve bakım hizmetleriyle değil, bütüncül, çok disiplinli ve bireyselleştirilmiş bir yaklaşımla desteklenmesini esas alan bir hizmet modelidir. Model, çocuğun risk ve ihtiyaçlarının yalnızca kurum içi değerlendirmelerle sınırlı kalmaksızın; eğitim, sağlık, adalet, güvenlik, sosyal çevre ve aile boyutlarıyla birlikte ele alınmasını öngörmekte olup, her çocuk için özel olarak hazırlanan bireysel müdahale planları doğrultusunda ilerlemektedir. Bu kapsamda çocukların psikososyal iyilik hâlinin güçlendirilmesi, riskli davranış örüntülerinin azaltılması, suça yeniden sürüklenmenin önlenmesi ve toplumsal uyumlarının artırılması hedeflenmektedir. Modelin en temel unsurlarından biri, kurumlar arası koordinasyonun sistematik ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulmasıdır. Bu çerçevede Bakanlığımız koordinasyonunda; Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile ilgili diğer kurum ve kuruluşların aktif katılımı sağlanmakta; çocukların eğitim süreçlerinin kesintisiz devam etmesi, bağımlılık tedavi hizmetlerine erişimleri, güvenli ortamda bulunmaları ve adli süreçlerinin çocuğun üstün yararı doğrultusunda yürütülmesi temin edilmektedir. Özellikle valilikler koordinasyonunda

yürütülen yerel düzeydeki mekanizmalar aracılığıyla, çocuklara sunulan hizmetlerin etkinliği artırılmakta ve kurumlar arası bilgi akışı güçlendirilmektedir.

Öte yandan Bakanlığımızca her ilde oluşturulmuş *Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetleri yürütülmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda;

*Sokakta Risk Altında Bulunan Çocuklara Yönelik Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığı ile alan taramaları yapılmakta, tespit edilen çocuk ve ailelere yönelik yürütülen çalışmalar sonucunda çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti sunulmakta, gerek görülmesi halinde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte ve çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.

*Risk Altında Bulunduğu Okullar Tarafından Değerlendirilen Çocuklara Yönelik Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları* kapsamında okullarda rehberlik servisi, okul yönetimi ve öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde okula devamsızlığı gibi göstergelerle yapılan değerlendirmeler sonucunda risk altında olduğu değerlendirilen veya sosyal hizmet müdahalesi gereken çocukların ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik ailelerle görüşmeler gerçekleştirilmektedir. Görüşmeler sonrası çocuğun ve ailenin ihtiyaçları belirlenerek, buna yönelik koruyucu, önleyici ve destekleyici tedbirler alınmakta, gerekli mesleki çalışmalar gerçekleştirilmekte, çocuğun aile ve okul ortamında takibi yapılmaktadır. Ayrıca okullarda ve aile görüşmelerinde Bakanlığımız hizmetlerine ve ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattına ilişkin bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

*Risk Altında Bulunan Çocukların İzlenmesine Yönelik Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları*, çocukların önlenebilir risklerden korunması ve sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla, koruma kararı kaldırılarak ailesine teslim edilen, suça sürüklenen, ihmal edilen, sokakta çalıştırılan veya diğer nedenlerle risk altındaki çocukların ve ailelerinin uzman ekipler tarafından düzenli aralıklarla izlenerek, durumlarına uygun desteklerden yararlanmalarının sağlanması amacıyla düzenli aralıklarla hane ziyareti yapılarak çocuğun ve ailenin risk ve ihtiyaçları değerlendirilmektedir. Gerektiğinde mesleki müdahale ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına da yönlendirme yapılmaktadır.

*Kırsal Bölgelerde Koruyucu ve Önleyici Hizmet Çalışmalarını Yürüten Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları* kapsamında köy ziyaretleri gerçekleştirilmekte; bu ziyaretlerde köylerde yaşayan çocukların durumları, aileleri ve köyde bulunan kamu görevlileriyle değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, çocuklar ve aileleri ihtiyaç duydukları sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmakta, risk altında olduğu tespit edilen çocuklar hakkında ilgili mahkemeden koruyucu ve destekleyici tedbir kararları alınmaktadır. Okula devam etmediği tespit edilen çocukların okula devamlarının sağlanması konusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımız hizmetlerinin tek çatı altında sunulduğu sosyal hizmet merkezleri (SHM), 2013 yılından bu yana ailelere ve fertlere yönelik koruyucu, önleyici, destekleyici, iyileştirici sosyal hizmet çalışmalarını ve rehberlik/yönlendirme/danışmanlık faaliyetlerini ilgili paydaşlarla iş birliği halinde sunmaya devam etmektedir. Okul saldırıları dolayısıyla il müdürlüklerimizde görevli psikososyal destek ekiplerimiz derhal harekete geçmiş ve gerekli psikososyal destek çalışmaları yürütülmüştür. Bu kapsamda, durum tespiti, olay yerinde psikolojik ilk yardım, ilgili kurumlara yönlendirme, vefat edenlerin ailelerine yönelik kayıp sürecinde psikolojik ilk yardım, yaralananlara ve ailelerine yönelik psikolojik danışmanlık, vefat edenlerin ailelerine kayıp yas danışmanlığı, hane ziyaretleri ve hizmet bilgilendirmeleri, çalışana destek faaliyetleri ve ihtiyacı olan aileler ve çocuklar için oyun terapisi ve psikolojik danışmanlık hizmeti gibi çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız hizmetlerinin bölgesel düzeyde veriye dayalı olarak planlanabilmesi ve risklerin önceden tespit edilerek koruyucu ve önleyici hizmet modellerinin etkinleştirilmesi amacıyla başlatılmış olan Sosyal Risk Haritası çalışmaları devam etmektedir. Çalışma, kadına yönelik şiddet, çocuk istismarı, çocukların suça sürüklenmesi, engelli bakıma muhtaçlık gibi farklı sosyal olguların bütüncül şekilde izlenmesine imkân sağlamaktadır.

Çalışma kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda "Aile Rehberi" ve "Çocuklar Güvende" dijital takip sistemleri vasıtasıyla farklı bakanlıklar ve kamu kurumlarıyla koordinasyon içinde risk düzeyi yüksek hanelere yönelik bütüncül destek mekanizmaları devreye alınacaktır.